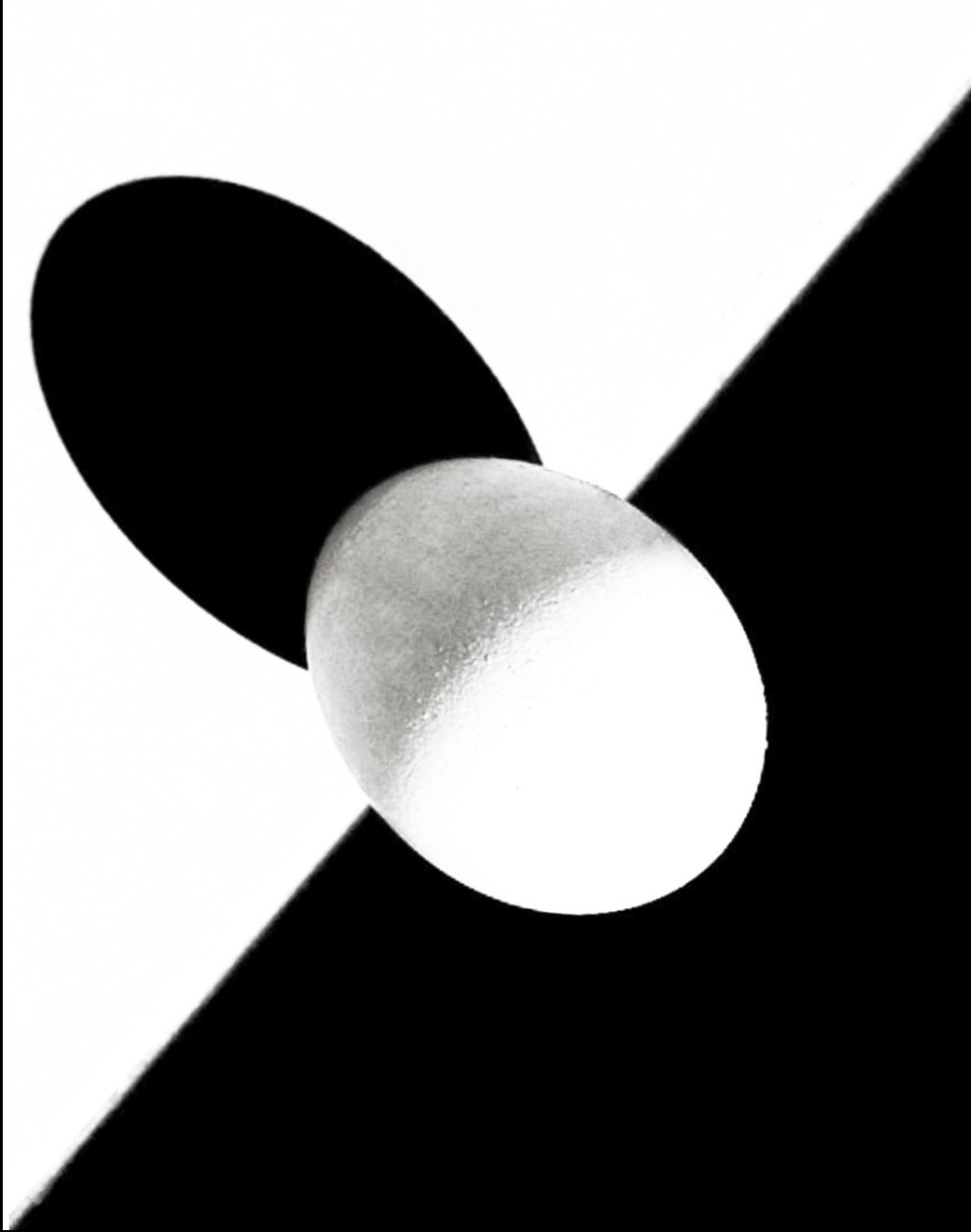

A  ı k k a r a

Hayâli, kayalı, hakka dayalı dergi

otuz 1. sayı

21 Eylül 2020

BU SAYIDA

- Âşık Karamahmet
- Mustafa Berçin
- Tacettin Şimşek
- Büyükxan Pârviz
- Âdem Efe
- Ozan Mizani
- Dursun Yeşil
- Ertuğrul Çoban
- Halit Yıldırım
- Nuri Kahraman
- Sabit Eymen
- Lütfü Bilir
- Osman Nuri Turaç
- Hüseyin K. Ece
- Mehmet Pektaş
- Tacettin Şimşek
- Tayyib Atmaca

Karpuz

● Âşık Kara Mehmet

Bu sene bir karpuz ekdim Ceyhan'a
Satmak için her tarafa bildirdim
Acep daha ham mı, yetti mi diye
Bir yanını matkap ile deldirdim

Kabak dalı gibi çiçekler açtı
Salladım birinden bin arı uçtu
Kökeni beş tarla öteye geçti
Irgat tuttum, uçlarını yoldurdum

Güzel karpuz verir bizim burası
İnanmayan gelsin karpuz sırası
Birisini yarılmış, aktı şiresi
Suyu ile dokuz varil doldurdum

Satın almak için çok tüccar geldi
Kırkı ortak olup beş karpuz aldı
Birisini oyduk bir cami oldu
İçinde bir hafta namaz kıldırdım

Birisini kestik yetti bir köye
Bir dilim hediye gönderdim beye
Çok korktum yerinde kalacak diye
Vinç getirdim teker teker kaldırdım

Sattım Kara Mehmet ikili birli
Gene zarar ettim çıkmadım kârlı
Doksan bekçi tuttum eli mavzerli
Ne fayda ki bir tanesin çaldırdım

A ş ı k k a r a

Hayâli kayalı hakka dayalı dergi

Yapımcı: Tayyib Atmaca Yönetmen: Mehmet Pektaş

Set Amiri: Halit Yıldırım Afiş: Yasin Mortaş

Muhabbet Adresi: Onikişubat Belediyesi Sosyal Yardım Müdürlüğü Kahramanmaraş

Sesleşme: 0535 391 92 50 Dükân: www.acikkara.com e-mektup: acikkaradergi@gmail.com

31. Sayı Eylül 2020 ISSN-0106417 (edergi)

Kara Kazanlarda Hedik Pişerdi

●Mustafa Berçin

Sırt üstü uzanıp harman yerinde
Yıldızları birer birer sayardım.
Yarım ayın arkasına sinerek
Gizli gizli peşi sıra kayardım.

Yıldızdan yıldıza bir adımlık yol
Ayın çengelinde elim ererdi.
Yamalı bohçada öğlen azığı
Anam bazlamaya kaymak dürerdi.

Arpa harmanını sevmezdim oysa
Terli bedenimi kılçık yakardı.
Atlar huysuzlanır öğlene doğru
Döven arkasında bazen kaçardı.

Her öğlen Tohma'nın serin suyunda
Atlarla çimmekti keyifli anım.
Bitmesin isterdim bitti ne yazık
Her an köyde yaşar bu çocuk yanım.

Dedem çöp şiş yapıp domatesleri
Odun ateşine atıp közlerdi.
Karpuzların ortasını biz yerken
Düşümüze akmasını izlerdi.

Ebem söylenerek harar yamardı
“La Havle” çekerdi dedem uzaktan.
Derenin ağzına çivi kurardı
Giren balık kurtulmazdı tuzaktan.

Bir koca leğende bulgur pilavı
Yanında boranı, tahta kaşıklar
“Bismillah”la başlar, “şükür”le biter
Soğuk suyla yunar hep bulaşıklar.

Yunahta yunardı bulgurluk buğday
Kara kazanlarda hedik pişerdi.
Küslük olsa bile her lokma aştan
Komşudan komşuya bir pay düşerdi.

Ocağın başında dedikodunun
Belini kırardık kavurğa yerken
Göz göze, diz dize oturduğumuz
Yine de kalkardık şafaktan erken.

Şimdi şehirdeyim yıldız yok, ay yok
Sırta kadem basmış hepsi firarda.
Gözümde canlanır masmavi gökler
Hayallerim ara sıra uğrar da.

Mevali sözüne nişan ver artık
Köy deyince aklın şaşar bilirim.
Dedem, babam derken gaipten bir ses
“Sıra sende” dese koşar gelirim.

Meyhanede Akşam Yemeği

● Tacettin Şimşek

Erdoğan Bey'le yolculuk, katkısız iek balıdır; tadına doymulmaz. Bir Tokat yolculuğumuz vardır, dillere destan. İlle de Balıca Mağarası'na gidiŐimiz... O ayrı bir hikâye konusudur. O konuyu burada harcamak istemem.

Namık Kemal Üniversitesi, adına yakışır bir jestle, adını aldığı Őairle ilgili anlamlı bir sempozyum düzenlemiŐ. Bize bahane lazım... Peki, daha ne lazım? Dostlarla eğlenceli bir yolculuk... Sempozyumu kim düzenlemiŐ? Orhan Kemal dostumuz. O çağırır da gidilmez mi?

Hemen hazırlıklara baŐıyoruz. Ben mektuplarından hareketle Namık Kemal'in baba olarak portresini çizmeye çalıŐacađım. Zevkle çalıŐtım, uzun süren, aynı zamanda oldukça hacimli bir bildiri çıkıyor ortaya: Otuz sayfa. Elbette otuz sayfayı on beş dakikada anlatmak mümkün değil. Özetlemek gerekecek. Özetleriz, canım. Ondan kolay ne var! Hele bir Tekirdağ'a varalım.

Ertesi gün Tekirdağ'dayız. Güzel Őehir. Sonradan denizi görmüŐ biri olarak eskiden beri Şunu bilir Şunu söylerim: Bir Őehir denizle evliyse güzeldir. Tekirdağ'ın yanına al İstanbul'u, Kocaeli'yi... Bir yanı Marmara, bir yanı Karadeniz... Gel keyfim gel! Tut Çanakale'yi, Balıkesir'i. Bir yanı Adalar Denizi, öbür yanı Marmara...

Git öteye! Gör Bursa'yı, Yalova'yı... Gir Marmara'nın koynuna!

Gel beriye! Gez Aydın'ı, Edirne'yi, İzmir'i, Muğla'yi... Adalar Denizi'ne uğra!

İn Akdeniz'e! Adana, Antalya, Hatay, Mersin...

Yeter mi? Yetmez! Karadeniz ipine tespah tanesi gibi dizilmiŐ Őehirlere yolunu düşür! Gir doğudan, ık batıdan! Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun, Sinop, Kastamonu, Bartın, Zonguldak, Düzce, Sakarya, Kırklareli...

Fırsat bu fırsat deyip Türkiye'nin denize komŐu bütün Őehirlerini saymıŐ oldum mu? Laf aramızda coğrafyam hiç iyi değildir. Hızımı alamadım. Daha sayayım mı? ık yurt dıŐına! St. Petersburg, Barcelona, Dubai, Dubrovnik, Miami, Nice, Rio, Rotterdam, Venedik... Liste uzar gider. Burada keseyim en iyisi.

Hikâyeme döneyim. Tekirdağ güzel Őehir demiştim.

Sabah erkenden yürüyerek Őehre iniyoruz. KuŐluk namazını Rüstem PaŐa Camii'nde kılamıyoruz, çünkü cami kilitli.

Üniversiteye dönüyoruz. Gün boyu oturumlar, bildiriler... Öğle. Yemek. Ardından yine oturumlar, yine bildiriler... Akşam. Yemek için otobüslerle doluyoruz.

Gide gide deniz kenarında bir mekâna varıyoruz. Bir kapıdan içeri giriyoruz. Bir döner merdivenden aşağı kata inmemiz gerekiyor. İniyoruz. Sarı mavi loŐ ışıklar altında, buğulu, hafif sisli bir ortam. Bu tür mekânların müdavimi olmak gerekmez. Besbelli burası bir meyhane! Ötede beride masalar donatılmıŐ; mezeler, ŐiŐeler, demlenen insanlar var. Biz de ilk defa meyhanede akşam yemeği yiyeceğiz, iyi mi?

Bir masaya oturuyoruz. Yanımızda üç genç arkadaş var. Ne bulmayı umuyorlarsa bize takılmıŐlar.

Birazdan garson geliyor. Malûm replik:

"Ne alırsınız, efendim?"

"Ayran var mı?" diyor Erdoğan Bey.

Garson ŐaŐkın gözlerle bize bakıyor.

"Bizde ayran bulunmaz, efendim."

Araya giriyorum.

"Erdoğan Bey, diyorum, Őifreli konuşmayalım. Bak, garson bey kardeŐimiz anlamadı. Ne istiyor-san açıkça söyler misin?"

Dönüyorum garsona:

"Hocama ne getireceksen bana da aynısından, lütfen!"

Yemek konusunda, vur tut, köftede anlaŐıyoruz. Tamam da, yanında ne gelecek? Garson uzaklaŐıyor. Genç arkadaşlar tedirgin.

Tam o sırada Erdoğan Bey mini konserine baŐlıyor. Kul Nesim'i den açıyor kapıyı. Ses olağanüstü. Allah için, güzel söylüyor. Sesine sağlık, hocam!

"Ben melamet hırkasını kendim giydim eğnime / Ar u namus ŐiŐesini taŐa çaldım kime ne? / Haydar Haydar / TaŐa aldım kime ne?"

Dilim döndüğünce, sesim yettiğince eŐlik etmeye çalıŐıyorum. Biz melamet hırkasını giyince genç arkadaşlar da ŐaŐkınlık hırkasına bürünüyorlar.

“Gâh çıkarım gökyüzüne seyredirim âlemi
/ Gâh inerim yeryüzüne seyredər âlem beni /
Haydar Haydar / Seyredər âlem beni.”

Genç arkadaşlar da meraklı gözlerle bizi seyrediyorlar. Sonra birbirlerine bakıp mimik yapıyorlar.

“Sofular haram demişler bu aşkın şarabına
/ Ben doldurur ben içerim günah benim kime ne?” / Haydar Haydar / Günah benim kime ne?”

Genç arkadaşlar iyice tedirgin oluyorlar.

Nasıl yani? Şarap haram değil mi? Bu adamlar gerçekten içecekler mi şimdi? Nereye düştük biz yahu! Neye çattık böyle? Ne diye takıldık bu adamlara? Şimdi nasıl kurtulacağız buradan?

Bütün bunları genç arkadaşların bakışlarından okumak mümkün...

Derken türkü bitiyor:

“Nesîmî’ye sordular ki yârin ile hoş musun? /
Hoş olayım olmayayım o yâr benim kime ne? /
Haydar Haydar / O yâr benim kime ne?”

Türkünün bu bölümünde Erzurumlu Naim Hoca'nın bu şiiri okuduktan sonra, “Bah hele bah, devamsıza bah, diyor ki, ‘yârin ile hoş musun?’ Hoş oluram, olmam. Sene ne, oğlum?” cümlelerini hatırlıyorum.

O sırada köftelerimiz geliyor. Garson,

“Özür dilerim, diyor, içecek ne istemiştiniz?”

Erdoğan Bey,

“Söyledik ya, diyor, ayran.”

“Ayranımız yok, efendim.”

“Ona benzer bir içkiniz de mi yok?” diyorum.

Genç arkadaşlar, “Hah, şimdi dananın kuyruğu kopmak üzere.” diye düşünüyor olmalılar. Ciddi ciddi masayı terk etmeyi bile akıllarından geçirebilirler.

Onlara daha fazla ecel teri döktürmek insafsızlık olur.

Erdoğan Bey’le aynı anda bir kahkaha savuruyor,

“Su, diyoruz, sadece su.”

Gençlerin derin bir oh çektiğini görüyoruz.

Fələkdən Qabaq-Dərd

●Böyükxan Pərviz

Fələkdən Qabaq

Bizim göbəyimiz belə kəsilib,
Qəmə bürünmüşük bələkdən qabaq.
Anamız qorxudub, hər ağlayanda,
Cini tanımışığı mələkdən qabaq.

Torpaqdan duymadıq gülün ətrini,
Dostdan uca tutduq yadın xətrini.
Od oğlu, bilmədik odun qədrini,
Söndü ocağımız küləkdən qabaq.

Bu da bir ömürdü, axırı yoxdu
Papağı gedənin abırı yoxdu.
A bala, fələyin taqsırı yoxdu,
Biz elə beləydik, fələkdən qabaq.

Dərd

Harda qaçıb gizlənirəm,
Soraq-soraqnan gəlir.
Dərd bizə qonaq gələndə,
Arvad-uşaqnan gəlir.

Hər sözümə dodaq büzür,
Dediyimi bəyənmir.
O, mənim özümü yeyir,
Yediyimi bəyənmir.

Əlini uzatma mənə,
Canım sənə sadağa.
Dərdim körpə uşaq kimi,
getməz özgə qucağa.

Efsane Zeytin Ağacı

● Âdem Efe

Akhisar, Türkiye’de nüfusuna göre en çok kahvehane ve çay ocağı bulunan yerlerden birisidir. İlk gençliğimizden beri oturup çay içtiğimiz birçok kahve vardır. Bunlardan biri de vaktiyle keçecilik yapmakta iken mesleklerinin zamana direnememesi ve giderek kaybolmaya yüz tutması sebebiyle bunu bırakıp her daim geçerli bir meslek olan kahveciliği tercih eden Selahattin ve Zekai ağabeylerin işlettikleri Keçeciler Kahvesi’dir. Yaz günleri ikindi vaktinden sonra önünde bulunan çınar ve zeytin ağaçları altında çay içmek doyumsuz olur. Çayla birlikte koyu muhabbetlerin demlendiği bir yerdir. Günün her vakti mutlaka bir tanıdığın bulunduğu bir mekân olmakla birlikte çoğu zaman randevuların verildiği bir buluşma yeridir.

Bu yıl memleketim Akhisar’da yirmi gün kadar kaldım. Bu süre zarfında hemen her gün buraya giderek zamanına göre sekiz on kişiden oluşan farklı meslek gruplarından arkadaşlarla çay içme ve sohbet, muhabbet etme imkânı buldum.

Bir gün Kırkağaç’ın Bakır Beldesi Emirahmet mevkiinde bulunan 362 tarihinde dikilmiş bugün 1658 yaşındaki anıt zeytin ağacının üzerinde önünde fotoğraf çekilmiş ve bunları sosyal medya hesabımdan paylaşmıştım. Akşamüzeri kahvehaneye gelince bu paylaşımımı gören arkadaşlardan kimileri ‘o meşhur ağacı gördüğünü’, bazıları ise ‘bu ağacın ismini dahi duymadığını, yerini hiç bilmediğini, kimileri de ‘mutlaka gidip onu görmek istediğini’ söyledi. Hemen oracıkta çay eşliğinde çevredeki yaşlı zeytin ağaçları hakkında koyu bir muhabbet hâsıl oldu. Cep telefonlarından internete girildi, söz Emirahmet mevkiindeki ağaçtan, Seferihisar’daki yaşlı ağaçlara, oradan Girit’te bulunan dünyanın en yaşlı zeytin ağacına uzandı. Sonra da İtalya, Buglia’daki düşünceli zeytin ağacı hakkında konuşulmaya başlandı. O ana kadar konuşulanları sessizce dinleyen İHL’de, bizden dört beş dönem arkadan okul arkadaşımız Serdar Kocabacak bir anda atladı:

“Bunlar da ağaç mı Âdem Hocam? Dedemin Edremit cinsi bir zeytin ağacı vardı o kadar büyüktü ki bir ucu ile öteki ucu arasındaki mesafe buradan ta ilerideki çerezci dükkânı kadar vardı.” dedi. Bir Serdar’a bir de çerezci dükkânına baktım. Aradaki mesafe otuz metre kadardı:

“Çok zeytin gördüm ama hiçbir ağacın çapı o kadar olamaz.” diye itiraz ettim.

Serdar bakışlarını çerezciye doğru çevirdi. Aradaki

mesafede gözleriyle birkaç defa gitti geldi:

“O kadar değilse bile buradan şu direğin orası kadar vardır.” dedi.

Serdar’ın dedesinin ağacı bir anda beş metre kadar kısalmıştı. Bıyık altından hafifçe gülümsedim. Tekrar itiraz edecektim ki hazırun benden önce davranmıştı. Hep bir ağızdan itirazlar yükseldi:

“Hiç mi zeytin görmedik? Amma attın!” dediler. Serdar’ın gözleri bu defa da karşıdaki direk ile kahvenin arasını arşınıyordu. Bahsi yüksekten atınca geri adım atmak istemiyordu belli ki. Eliyle bir noktayı işaret ederek:

“Tamam o kadar olmasa da yolun beri yanındaki şu ağaç var ya, orası kadar vardır, eminim.” dedi. Ağacın çapı yaklaşık yirmi metreye düştü.

Serdar avcı misali ağacın çapını küçülttüğünce küçültüyordu. Ama itirazlar bitmek bilmiyordu.

Dedesinin ağacı git gide küçülen Serdar:

“Hocam bu tilkinin hiç mi kuyruğu yok?” deyip meşhur avcı fıkrasını anlattı. Bir süre sonra araya başka muhabbetler girdi, boşalan çay bardaklarının yerine yenileri geldi. Serdar’ın aklı ise dedesinin ağacındaydı. Kendince hesaplamalar yaptığı bakışlarından belliydi. Kahvede bir ara sessizlik oldu. Serdar bu boşluğu fırsat bildi:

“Hocam az önce bahsettiğim ağaç o kadar büyüktü ki babamla beraber zeytin toplarken ben babama ‘Babaa’ diye bağırarak seslenirdim. Babam beni duy(a)mazdı. Ağacın büyüklüğünü buradan tahmin et.” dedi.

Serdar’ın dedesinin ağacı bir anda boy atıp biraz öncekinden de heybetli bir hale gelmişti. Bunun üzerine ben:

“Babanın kulaklarında bir problem vardır. Bu yüzden duymamıştır.” dedim. Etraftan da beni tasdik edenler oldu.

“Rahmetli ağır işitirdi.”

“Tabii tabii öyleydi.”

“İhtiyarladıkça kulakları iyice zayıfladı.” diyenler oldu. Serdar verdiği örneğin mantıklı bir izahının yapılması karşısında biraz daha hırslandı. Farkında olmadan kafasını kaşıyordu. Ağacın büyüklüğünü anlatmak için farklı bir örnek veya anı düşünüyor olmalıydı. Bir anda irkildi:

“Hah! Hocam o ağaç var ya ben onun üzerinde namaz kıldığımı hatırlıyorum.” deyince etraftakiler ve ben koptuk, gülmeye başladık.

“Yok yahu bunda abartıyorsun! Bu kadar da ol-

maz.” dedim. Muzipliği ele alıp buna da mantıklı bir açıklama getiriverdim.

“Ağacın dalları arasına tahtalardan kerevetimsi bir şey yapmışsınızdır. Onun üzerinde mümkün olabilir.” dedim.

“Öyle bir şey yoktu” diye inat etti.

Etraftan itirazlar yükselince biraz düşündü:

“Hocam galiba oturarak kılıyordum” diye yanıtladı.

Masalardan kahkahalar yükseldi. Serdar’ın heyecanı vücut diline yansıyor. Ayağa fırladı:

“İnanmazsınız ama biz dört beş kişi ellerimizi açar ağacın gövdesini ancak sarardık.” dedi.

Söylediklerine itiraz geldikçe Serdar daha da açılıyordu. Ara ara sandalyeden kalkıp yeniden oturuyordu. Bununla birlikte hareketlerinde ve anlatmasında bir yapmacıklık yoktu. Doğaldı. Bazen elini kaldırıyor, söze öyle başlıyordu. Elini kaldırmaya başladıysa ben Serdar yine dedesinin ağacının büyüklüğü ile ilgili farklı bir anı anlatacak diyordum. Ahmet Girgin, Osman Özen, İsmail Kobak, Ragıp Candan ve diğer arkadaşlar da merak içinde onu dinliyorlardı. Tabii ki masanın etrafından itiraz sesleri eksik olmuyordu. Bu arada Serdar:

“Kahveci bak bakalım masaya. Kim ne içecek arkadaşlar?” diyerek kendine bir dört mevsim gazozu ismarladı çoğunluk gibi ben de çay içeceğim dedim.

(Burada parantez arası bir cümle sarf etmeme izin verin. Akhisar’da çoğu kahvehanede koruk suyu diye güzel bir içecek satılıyor, benim çok hoşuma gidiyor.) Serdar gazozunu içtikten sonra yine ayağa kalktı, terini sildi.

“Hocam ister inanın ister inanmayın, bir yıl ağaçtan sekiz buçuk çuval zeytin topladık.” deyince dayanamadım:

“Serdar sabun çuvalıyla mıydı?” diye yine gülerek itiraz ettim.

“Gerçekten hocam, elişer kiloluk çuvallarla...” dedi.

Kendinden emin bir vaziyette yerine oturdu. Serdar’ın zeytin ağacını heyecanla anlatması kendisi de zeytinci ve ceviz üreticisi olan Ahmet Girgin’in çok hoşuna gitmişti. Ateşe odun atar gibi bir bana laf atıyor, bir Serdar’a itiraz ediyor olayı alevlendiriyordu. Ona:

“Serdar, Âdem Hoca’mın kafasını o kadar karıştırdın evin yolunu bulamayacak.” diye takılıyordu.

“Ahmet bana bir şey olmaz. Ama Serdar beni çok güldürdü. Teşekkür ederim.” diye ona cevap verdim.

Vakit ilerledikçe masaya yeni birileri geliyor halka genişliyordu. Ahmet Hoca her gelene bu olayı anlatıyordu. Buna karşın Serdar da geri adım atmıyordu.

Zeytin ağaçları uzun ömürlü ve dayanıklı olurdu ve yaşlandıkça gövdesi genişlerdi. Bunu biliyordum.

Olabilir (mi) dedim. Serdar’ın bu kadar ısrarlı ve iddialı anlatışına bakarak ağacın en azından normallerinden biraz büyük ve verimli olduğuna inandım.

Ertesi gün kahvenin önünden geçerken Ahmet Girgin ve birkaç kişiyi yine aynı ağacın altında oturuyorlarken gördüm, selam verip geçtim. İşim münasebetiyle aynı yerden bir kez daha geçtim. İşimi halledince selam verip yanlarına oturdum. Az sonra Serdar da gelince Ahmet Girgin:

“Serdar, Âdem Hoca senin dedenin zeytininin şokunu atlatamamış galiba, buralarda dolanıp duruyordu.” diye espri yaptı.

Ben de buna cevaben:

“Bende bir problem yok. Hem adam yalan mı söyleyecek? Ben inandım.” dedim ve ilave ettim: “Haydi çayları söyle!”

Ertesi günü aynı kahvede otururken Serdar bir anda ayağa kalmasın mı?

“Hocam, haydi o ağaca bakmaya gidelim.”

Anlaşılan Serdar günlerdir ağaçla yatıp kalkıyordu. “Hay hay gidelim.” dedim.

Bindik arabaya Kamilbey’in çiftliğinin yanından geçerek önce sağa doğru gittik. Biraz gidince Serdar yanlış yolda olduğumuzu hatırladı ve geri döndük. Bu kez çiftliğin solundan giderek zeytinliği aramaya başladık. Orası mı burası mı derken “Jilet” lakaplı birisini arayarak zeytinliği bulduk. Serdar:

“Hocam tam burası olmalı. Gel bak kendi gözünle gör. Belki buradan da görünür.” dedi.

Arabayı park ederken gözleriyle ağacı arıyordu. Ama etrafta öyle büyük bir ağaç görünmüyordu. Zeytinliği bulduktan sonra bu kez o meşhur ağacı aramaya başladık. Zeytinliğin bir ucundan diğer ucuna kadar gittik ama ortada o büyüklükte bir ağaç yoktu. Ağaçların hepsi genç ve Trilye cinsi ağaçlardı. Serdar ağacı bulamadıkça hırslanıyor, tarlanın içerisinde oradan oraya koşturuyordu. Sonunda kan ter içinde kaldı:

“Hocam, teyzem burayı yirmi beş yıl önce sat(tır) mıştı. Ben bir öğretmenin aldığını duymuştum. O da eski Edremit ağaçlarını söktürüp yerine yeni ağaçlar dikmiş. O yüzden dedemin ağacını göremedik.” dedi.

Velhasılı o meşhur ve ulu ağacı göremeden avdet ettik. Kahveye dönünce başta Ahmet Girgin olmak üzere kahve cemaati heyecanla ağacı bulup bulmadığımızı sordu. Biz de “Bulamadık.” dedik. Güzel bir akşam çayı içtik. O günden beri Akhisar’da Serdar’ın dedesinin ağacı diye bir efsane oluşmaya başlamıştı. Dilden dile yayılan efsane Isparta’ya kadar geldi. Serdar’ın dedesinin ağacı Kaymakkapı Meydanı’nda filizlenmeye başladı. İş bu yazıdan sonra bu efsane Türk kültür tarihine mâl olacak, bundan şüphem yok.

Ye Gitsin Beyim

● Ozan Mizani

Alemin dürüstü sen misin sanki
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim
Çok nadir yemeden giden inan ki
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

O kadar koşturdun şehiri köyü
Fazla almak için bir tane oyu
Ye gitsin oynamaz yoksa aç ayı
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Yoksa boş boşuna vekil olunmaz
Yiyip kabarmadan şekil olunmaz
Hep birlikte yiyin tekil olunmaz
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Ye gitsin dolaştın ana karayı
Mekan tutmak için şu Ankara'yı
Düşünme fakiri geç fukarayı
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Yemezsen başkası elinden alır
Sana da yürüyen iskelet kalır
Ye gitsin yedikçe artar çoğalır
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Yemesine ye de insafılı davran
Böyle kalmaz elbet bozulur devran
Yemekten öteye var mıdır davan
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Yemek ile bitmez ye de aşırma
Beytülmalı yiyip özü şaşırma
Biraz az ye sabrımızı taşırma
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Tüyü bitmemişin hakkını düşün
Ye gitsin rahatsa vicdanın düşün
Hesap vakti kesin geri dönüşün
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Mizani terazi kurulur bir gün
Yediğin içtiğin sorulur bir gün
Elin varmaz çenen yorulur bir gün
Ye gitsin ye gitsin ye gitsin beyim

Kredi Kartı

● Dursun Yeşil

Çok itibarlı biri olduğumu duymuş,
Limit yüksek kredi kartı verdi bana.
Benden önce nice enayileri soymuş,
Kuyruğumu tutmak için yem derdi bana.

Kart para, al alabildiğini marketten,
Cırt cırt geçerken bedava sandım, şirketten,
Ben kartı değil kartım kullandı gerçekten,
Ay başı maaşım bitmiş, borç geldi bana.

Hesap kesiminden başlatırlar faizi,
Harcarken iyi yine ben çektim, krizi,
Vatandaşım görüp ibret alsın herizi,
Yakın dostum bile selam vermedi bana.

Sattık elde avuçta neler bulunduysa,
Ne ev ne araba ne bahçe ne de arsa,
Hepsi öldüm fiyata gitti karaborsa
Kartımı kullananlar hâl sormadı bana.

Yeter ki kuyruğun bir geçsin ellerine,
Kalan faiz işler, aylık asgarisine,
Borcu düşünülmez kanılır yemlerine,
Kara kara düşündüm, tasa kaldı bana.

Bankada iş hep alavere dalavere,
Kırarlar belini yaka gelmez bir yere,
Akıl başa gelir kazanç gider yellere,
Nasihat duymadık, tecrübe kaldı bana

S/ayıklama

●Ertuğrul Çoban

Az evvel doğmadan iki bin yıl önce yazdığım bir şiirim geçti elime. İskenderiye Feneri'nin ışığı altında Süleymaniye Kütüphanesi' nin kırk birinci katında yazmışım. Acılı çitöz yiyormuşum herhalde Niğde patatesinden. Bayağı acılı bir şiir!

O yıllarda bizim Aprınçor, âlem-i ervahta sırasını bekliyor ete kemiğe bürünmek için. Tutankamon, firavun olmamış henüz. Yunus, Molla Kasım'a rastlamamış, "Onlar da İnsandı" yazılmamış, Şehzade Mustafa bir kasideyle Bâkî kılınmamış, Abdülhamid Ziyaeddin'in beyitleri atasözü sayılmamış, bengütaşlar yükselmemiş bozkırlarda, İbrahim baltasını asmamış, Semave Vadisi'ni su basmamış, on dört sütun yıkılmamış daha. Alp Er Tunga yaşıyor, Acun Sörvayvır parkurlarında ter dökmüyor yani. Piramitlerin tepesi sivri zigguratlarinki düz. Anlamak gayrı kabil. Maya dilindeki "tepek" ile bizim "tepe"nin aynı anlama geldiği keşfedilmemiş.

Havadaki tek uydunun Ay olduğu demler. Yontulacak taşın yontulacak adamdan fazla bulunduğu devirler. Ümit Burnu'nu ilk dolanan gemi şeklinde oluşturmuşum şiiri. Ming Hanedanı'nın Çin Seddi'nin projesini çizdiği çağlar. Yirmisekiz Çelebi Mehmet, Paris sefiri olmamış. Attila emmim İtalyan liginde topa girmek üzere o yıllarda. Birinci ikinci üçüncü değil süper lig... Bırakın İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci'yi daha Dionysos adına bağbozumu şenlikleri yapılmıyor komşuda.

"Konalga" diye bir kelime geçiyor şiirin üçüncü dörtlüğünde. Çok sevimli geldi kulağıma. Hezarfen uçmamış Galata'dan karşıya. Çarşı karışmamış. Ta o yıllarda matematiği keşfetmişim. Parmak hesabı yapabiliyorum yani. "Eski dünya, yeni dünya bütün akvam-ı beşer" Boğaz derdine düşmemiş.

Yağbasan Medresesi'nin sübyan sınıfındaymışım. Balasagunlu Yusuf, Haşim, Fikret, Beş Hececilerden Nafiz, Veli, Hoca Dehhani, rahmetli Seyrani, Nefi, Keçecizade İzzet Molla, Karacaoğlan, Namık Kemal, Yahya Kemal, Ke-

mal Tahir, Yaşar Kemal hepimiz aynı sınıftayız. Kemale ermiş bir sınıf desek yeridir. Şiiri AO-BİY sınavına hazırlanırken çoktan seçmeli test kitabımın tost kokulu 28. sayfasındaki ada resminin altına Köktürk alfabesiyle karalamışım. Saymalıtadaki kaya resimlerine benzer harfler de kullanmışım.

Şiiri okuyunca Nedim'le Sadabad çapkınlıklarımı hatırladım da evdekilerin "Ne o hasta mısın sen, yüzün kıpkırmızı oldu?" yollu suallerini lisan-ı münasiple zor savuşturdum. Cingöz Recai bizim sokakta oturuyor o zamanlar. Napolyon aşşa mahallede. Çocuğa mütemadiyen "Napiyon lan?" diye diye adı önce Napaylan sonra Napoylan en sonunda da Napolyon kaldı garibin. Dil, canlı bir varlıktır, derler. Neyse konuyu dağıtmayayım şiiri evdekilere okudum da okumaz olaydım. Bana müstehzi bakışlar eşliğinde demesinler mi "Aman ne derin bir şiir bu böyle, sanki içine Yusuf düşmüş. Yakında bir kervana rastlarsın da sultanuşşuara falan da olursun sen şimdi!"

Olsun, çok özellikli bir şair olduğumu da fark ettim evladımın sayesinde. Şiir, insanın evladı gibidir, der ya bizim üstadlar, ondan evlat bahsini açtım. Amma niçin evladını paraya değiştirmek ister üstadlar, sorusu da kafamda paslı bir mertek çivisi gibi durup durur. Neyse şair dediğin biraz kafadan sakat olur zaten. İnsan daha doğmadan da evlat sahibi olabiliyormuş demek ki. Bu özellik az şey mi?

Böylece "Şair olunmaz, şair doğulur." gerçeğini de sağlam temellere oturtmuş olduk.

Şiir mi?

"Ne şiirler yazdım, zaten yoktular."

İmza: Şair NÂŞAİR

Çakma Aslan ve Fındık Faresi

● Halit Yıldırım

Fındık faresi Kıtır, ormanların kralı aslanı düş-tüğü tuzaktan kurtardıktan sonra hayvanlar âleminde mühim bir dokunulmazlık elde etmişti. Artık tilki ve kurt yanına bile yaklaşmıyordu. Tüm alıcı kuşlar da onu av listelerinden çoktan çıkar-mışlardı. O da bu emniyet ile ormanda kendine ait bir ağaç kovuğunda ailesiyle beraber yaşamaya devam ediyordu. Ormanda fındık ve ceviz toplayarak günlük ihtiyaçlarını giderdiği gibi ağaç kovuğunda stokladığı bu erzakla kışı da rahatça geçiriyordu. Yine de bu durumuna fazla güvenmemeye ve tedbiri elden bırakmamaya özen gösteriyordu. Bu yüzden gündüzleri pek ortalıkta gözüküyor, dışarı gece yarısı çıkıp günlük ceviz ve fındık stoklama işini hallediyordu.

O gece Kıtır tam evinin gizli çıkışından kafasını uzatmıştı ki bir de ne görsün? Kurnaz tilki evlerinin kapısında pusu kurmuş, oradan çıkacak birisini bekliyordu. Kıtır hemen usulca içeri girip eşini ve çocuklarını uyardı ve onları hemen kovuğun en güvenli yerine yaptığı sığınağa gönderdi. Kendisi de sessizce dışarı çıktı ve karşıdaki bir ağaca tırmandı ve etrafı gözlemeye başladı. Bu esnada akbaba ani bir hareketle Kıtır'ın bulunduğu ağaçtaki bir kuş yuvasına saldırdı ve iki yavruyu kaptığı gibi gökyüzüne yükseldi. Az ileride de bir kurt, tavşan Ponpon'u yakalamış bir halde şimşek gibi dereye doğru koşmaya başlamıştı. Bir şeyler tersine gidiyordu. Ortalık nasıl da bir anda bu kadar karışabilirdi? Kıtır ağaçların üzerinden daldan dala geçerek dereye doğru koşmaya başladı. O esnada kurt da zavallı tavşan Ponpon'u kendi yuvasına getirmişti. Hemen kurda seslendi:

“Hey azgın kurt! Utanmıyor musun karnında yavrularını taşıyan bir tavşanı avlamaya? Aslan kral bunu yasaklamadı mı?”

Kurt bir anda karşıdaki ağaçta kendisine bağırarak küçük Kıtır'ı görünce şaşırıldı.

“Hey, sen kim oluyorsun da bana kafa tutuyorsun? Duymadın mı aslan kral yeni bir genelge yayımladı. Bundan sonra herkes başının çaresine bakacak!”

Kıtır bu söz üzerine afallamıştı. Nasıl olur da aslan kral böyle bir genelge yayımlayabilirdi? Bir türlü aklı ermedi. Kıtır kendini toparlayıp tekrar bağırdı:

“Peki diyelim ki kral böyle bir şey yaptı. Peki senin vicdanın bunu kabul ediyor mu? Birisi senin

eşin hamile iken gelip onu avlasa sen ne düşünürdün? Hamile bir hayvanı avlamak vicdanını kanatmıyor mu? Bir de adalet bakanlığı yaptın, utan utan!”

Kurt, bu sözler üzerine tavşanı bıraktı. Zavallı hayvan korkusundan tek bir adım dahi atamıyordu. Kurdun gözlerinden yaşlar dökülmeye başlamıştı. Eliyle tavşanın başını okşayıp özü diledi ve Kıtır'ın olduğu ağacın önüne geldi:

“Hey Kıtır! Senden çok özür dilerim. Ayrıca bu sözlerin ile aklımı başıma getirdiğin için çok teşekkür ederim. Elbette yaptığım çok hatalı idi. Yine bu küçücük cüssen ile bana karşı gelip gerçeği korkmadan yüzüme haykırdığın için seni cesaretinden dolayı tebrik ediyorum. İyiler de en az kötüler kadar cesur olmalı. Sen çok iyi bir hayvansın. Ancak şu anda ormanda bir kargaşa var. Bu hayra alamet değil. Bence de aslan kral, böyle saçma sapan bir genelge yayımlayamaz. Gidip beraber bu işi bir araştıralım, ne dersin?”

Kıtır, karşısında diz çöküp özür dileyen kurdun samimiyetine inanmıştı. Hemen daldan aşağıya indi ve kurdun karşısına dikildi.

“Kurt kardeş, bence de bu işte bir alavere dalavere var. Aslan kral böyle bir şey yapmaz. Gidip bakalım.”

Kurt, Kıtır'ı omzuna aldığı gibi aslan kralın yaşadığı yere doğru koşmaya başladı. Birkaç dere tepe aştıktan sonra ulu ağaçların olduğu, önünde buz gibi suların aktığı bir yere geldiler. Kurt, olanları önce uzaktan takip etmek istediğini söyledi. Kıtır da bunu onayladı. Uzaktan bakıldığında durum hiç de iç açıcı değildi. Aslan kralın evinin önü pislikten görünmüyordu. Ortalıkta hayvan leşleri vardı, onları didikleyen kargalar ve diğer hayvanların çığlıkları kulakları tırmalıyordu. Kralın kapısında iki tane tilki muhafızlık ediyordu.

Kıtır:

“Hey kurt kardeş, ben görünmeden aslan kralın yanına gideyim. Sen burada pusuda bekle. Bakayım içeride neler dönüyor?”

Kurt:

“Valla ben de sana bunu teklif edecektim. Sen görünmeden içeri gir ve ortama bak. İçeri de neler oluyor bir öğren. Ben de hem seni gözlerim hem de ortalığı bir kolaçan ederim.”

Kıtır hemen aslan kralın otağına doğru gizlice yürümeye başladı. Otağın arkasında bulduğu bir

delikten aslan kralın tahtının altına girmeyi başardı. Aslan kral o esnada divanı toplamış ve görev dağılımı yapıyordu. Birden oturumuna geldi ve başladı nutuk çekmeye:

“Değerli vezirlerim! Artık yeni bir dönem başlamıştır. Bugünden itibaren güvenlik işlerini tilkiye bıraktım. Benim avlarımı da akbaba yakalayıp getirecek. Timsah adalet bakanı olacak. Karga da eğitim bakanı olacak. Domuzu da kendi hizmetlerim için ayırdım. Bundan böyle isteyen istediği vakit elini kolunu sallaya sallaya huzuruma giremeyecek. Randevu almadan kimseyle görüşmeyeceğim. Ben koskoca kralım, bundan böyle her elini kolunu sallayan huzuruma giremez. Randevular için de katırı görevlendirdim.”

Kıtır duyduklarına inanamıyordu. Birden kendini kaybedip bulunduğu yerden bağırdı.

“Bunlara devlet işleri teslim edilir mi? Siz kafayı mı yediniz? Tilkiye kümesi mi devrediyorsunuz? Akbaba size leşten başka ne getirir? Ya domuz gibi pis bir hayvan size nasıl hizmet eder? Oysa aslan yattığı yerden belli olur derler. Hele timsahtan adalet bakanı mı olur? Eğitim işleri de kargaya kaldıysa vay halimize!”

Aslan kral sesin nereden ve kimden geldiğine aldırmadan bağırdı:

“Bana işi bilen değil, ben şunu yap deyince onu şak diye yapacak hayvanlar lazım. Benim arkamda kimlerin olduğunu bilerseniz böyle konuşmazsınız. Bundan sonra işler bu şekilde yürüyecek. Eski günler bitti. Herkes başının çaresine baksın. Bir daha huzurumda söz vermeden konuşan olursa onu parçalarım, bilmiş olun!”

Kralın tam arkasında akbaba kanatlarını düşürmüş, pis pis sırtıyordu. O esnada yılan, akrep ve bukalemun da çılginca alkış tutuyorlar “Yaşasın kral!” diye bas bas bağıyorlardı. Hele kalabalığın arkasından koşarak gelen eşek yerinde duramıyordu:

“Kralım size minnettarız. Her türlü emrinize amadeyim.” diye anırıp duruyordu.

Kıtır, hemen geldiği yerden geri dönerek kurdun yanına koştu ve olanı biteni anlattı. Kurt da şaşırmıştı. Nasıl olurdu daha geçen yıl aslan kral onu üçüncü kez adalet işleri ile görevlendirmişken şimdi hiçbir şey söylemeden timsahı yerine atamıştı. Timsahın adaleti mi olurdu?

“Bak Kıtır, bu işte başka bir şey var. Aslan kral böyle bir şey yapmaz. Emin misin onun aslan kral olduğuna!”

Kıtır gördüklerini, duyduklarını bir daha hafızasından geçirdi.

“Aslında sesi birazcık inceydi sanki. Bir de hiç kükremedi. Onun haricinde aslan kraldı işte.”

Kurt bu işten iyice işkillendi.

“Yahu sen ne diyorsun? Aslan kral hep “Bana işten anlayan hayvan getirin. İşten anlamayan fil olsa neye yarar?” derdi. Hem o sürekli kükrerdi. Sesi de toktu. Şimdi tekrar gidip onu yakından takip et. Bak bakalım aslan kral mı, yoksa ona benzer birisi mi?”

Kıtır tekrar aslan kralın otağına gitti. Sessizce otağın üzerine çıktı. Baktı otağda yatan bir aslan vardı ama sanki biraz zayıflamış gibiydi. Oysa aslan kral çok iriydi. Sessizce kuyruğunun altına saklandı. O esnada bir de ne görsün üstte bir aslan postu, altında dört tane cılız bacak vardı. O esnada tilki de yaklaşmış ona:

“Artık şu hayvanları dağıt, foyamız ortaya çıkmadan def et gitsinler. Saçma sapan konuşuyorsun. Develer bile senin çakal olduğunu anlayacak neredeyse.” dedi.

Kıtır usulca hemen geldiği yerden geri kurdun yanına koştu.

“Kurt kardeş sen haklı çıktın. Bu alçak aslan postuna bürünmüş çakaldan başkası değil. Tilki ile kafa kafaya vermişler böyle bir oyun oynamışlar.”

Kurt öfkeden bir anda ulumaya başlamıştı. Öfkesi yatışınca:

“İyi de Kıtır kardeş, aslan kralı nereye tıktı bu alçaklar? Yoksa ölmüş olmasın. Ben her yerde onu arayacağım. Sen de bu tilkinin etrafında dolan bakalım ağzından bir şey kaçırarak mı? Aman ha dikkat et seni fark ederlerse öldürürler. Akşam burada buluşalım.”

Kurt o esnada otağdan çıkan ve sinsice aşağı dereye doğru giden tilkiyi gördü. Hemen sessizce peşine düştü. Tilki, dereyi geçince bir ağacın altında durdu. Oradaki bir ağaç dalını çekti ve başını içeriye doğru uzattı. O esnada artık gökyüzünde dolunay da çıkmış ve ortalık aydınlanmıştı. Tilki:

“Hey kral, daha ölmedin mi?” diye bağırdı.

Aslan kral, bitkin ve yorgun bir hâlde çukurda yatıyordu. Tilki’ye inleyerek cevap verdi.

“Henüz ölmedim ama buradan çıkarsam sana bu yaptıklarının hesabını soracağım.”

Tilki kahkahalarla gülmeye başlamıştı ki ensesine yediği sert bir şamarla bir anda kendini aslan kralın önünde buluverdi. Aslan kral bir kükredi ve pençesini tilkiye öyle bir indirdi ki tilki orada can verdi. Aslan kral onunla bir güzel karnını doyurdu. Başını yukarıya doğru kaldırdığında kurt ve Kıtır’ı gördü.

“Gerçek dostlarım, biliyordum sizin bana yardı-

ma geleceğinizi. Beni buradan çıkarın.”

Kurt hemen çukurun ağzındaki dalları çekince çukurun içine düşürdü. Aslan da o dallara tırmanarak çukurun içinden kurtuldu. Şimdi sırada çakal vardı. Aslan kral otağa doğru koşmaya başladı. Peşinden sırtında Kıtır olduğu halde kurt da koşmaya başladı. Tam otağın önüne geldiklerinde onları gören iki muhafız tilki hemen oradan toz oldular. Kurt, Aslan Kral'a:

“Efendim, şu çakal ile önce ben bir görüşsem...”

Aslan Kral bu teklifi kabul etti. Kurt direk otağa daldı. Aslan postunda bürülü çakal, tilkiyi beklerken karşısında kurdu görünce şaşırmişti.

“Sen randevu almadan pat diye nasıl karşıma çıkarsın? Densiz! Ben koskoca kralım.” diye çıkıştı. Bu defa da kurt şaşırılmıştı:

“Kimden randevu alacakmışım?”

“Katırdan!”

“Ulan sen kimsin de seninle görüşmek için katırdan randevu alacakmışım?”

“Ben koskoca aslan kralım. Seni azlettiğim için benimle tartışacaksın boşuna. Kararlarım tartışılmaz. Randevu al öyle gel.”

O esnada Kıtır çakalın üzerindeki postu sırt hizasından tam ikiye kesmeye başlamıştı. Artık tam da baş kısmına gelmişti.

Kurt:

“Demek timsahı benim yerime atadın ha! Bir de katırdan randevu alacağım öyle mi? Sen bir ayağa kalk da bir boyunu görelim kral bozuntusu. Seni kral olarak tanımıyorum ben artık!”

Bu sözler üzerine sinirlenen çakal birden ayağa fırlayınca tam ikiye bölünmüş postu üzerinden yere düşmüş ve asıl kimliği ortaya çıkmıştı.

Kurt:

“Takke düştü kel göründü. Çakal seni!” diye çakala bir pençe indirdi.

Çakal bir anda tahtın üzerinden yere savruldu ve Aslan Kral'ın ayaklarının dibine düştü. Çakal başını kaldırdığında karşısında Aslan Kral'ı gördü ama dünya gözüyle son gördüğü de bu görüntü oldu. Zira Aslan Kral ona öyle bir darbe indirdi ki çakal cansız bir şekilde yere düştü. Bu esnada gökyüzünde beliren bir akbaba hızla gelip cansız çakalı kaptığı gibi uçup gözden kayboldu. O da çok güvendiği akbabanın nasibi olmuştu.

Ertesi günü tekrar divan kuruldu ve yeniden işi bilen hayvanlar iş başına getirildi. Aslanın otağı da pırıl pırıl edilmişti. İşler ehline verilince hayvanlar âlemi de rahat bir nefes almıştı. Kıtır da eski hayatına kaldığı yerden devam ediyordu.

Fazilet-Rezilet

●Nuri Kahraman

Hatâdan dönmek fazilet
Sen de düşün, eyle niyet
Dünyâ, hem âhiret için;
Lâzım herkese basîret!...

Eyle tevbe-yi nasûhu
Terk edip bâtil gürûhu
Ayan-beyân, net değil mi;
Evveluhû, âhiruhû?!...

Gönül ister, can yanmasın;
Kimse bâtila kanmasın!
Artık her şey için geçtir;
Âhirette uyanmasın!...

Gerçekleri, burda görsün;
Herkes hidâyete ersin!...
Müminim diyen cümleye,
Mevlâ akıl-fikir versin!...

Kim Önce Ölürsa Girsin Mezara, Engel Olursam Adam Değilim!

● Sabit Eymen

Sabahattin Bey dava konusunu telefonda anlattığında, olay bana biraz tuhaf gelmişti. Söylediğine göre eşi Fatma ve baldızı Neslihan kendi anneleriyle 7 kardeşine karşı izale-i şüyü yani babalarından kalan miras malların aralarında pay edilmesi için sulh hukuk mahkemesinde dava açmışlardı. Söylediğine göre davanın ilk üç duruşması yapılmış ancak davacılarla avukatları arasında bir anlaşmazlık olduğu için yeni bir vekil ile dosyayı takip etmek istiyorlarmış.

Ortak bir tanıdık aracılığıyla bana ulaşan Sabahattin'den ertesi gün davanın ayrıntısını dinledim. O tarihte mesleki olarak kardeşlerle anne arasında cereyan eden mirasa dair böyle bir davanın varlığını kabullenecek tecrübeden bir hayli uzaktım. Sabahattin Bey'e "Nasıl yani, sizin eşiniz ve kızkardeşi diğer kardeşleriyle annelerine karşı mı dava açtılar?" diye hayretle sormuştum. Benim bu şekildeki sorum muhatabımın dikkatini çekmiş ve şaşırılmış olmama bu kez muhatabım hayret etmişti doğrusu. Bu görüşmemiz, Kurban Bayramı'ndan bir önceki haftaya denk gelmişti. Sabahattin Bey'in ifade ettiğine göre kendisi de eşinin, annesi ve kardeşleriyle davalık olmasına taraftar değilmiş. Lakin konu özellikle Neslihan Hanım'ın ısrarı sebebiyle mahkemeye intikal etmiş. Ayrıca kendisi de ailenin damadı olduğundan kardeşler arasında cereyan eden konunun dışında kalmaya çalışıyormuş. "İki kız kardeş kendi aralarında konuşuyor, kararlarını bana söylüyorlar. Ben de avukatlarına iletirdim, yaptığım işin hepsi bu." diyordu. Lakin olan olmuş ve taraflar bir kere mahkemelik hâle gelmişlerdi.

Muhatabıma:

"Önümüzde Kurban Bayramı var. Nasıl olsa aile fertleri bir şekilde bayramda karşılaşırlar. Bu konuda dava açılması iyi olmamış. Hem bu dava taraflar arasındaki soğukluğu arttırır hem de sizin çocuklarınız bile bu davalardan etkilenir. En iyisi siz eşinizi ikna edin de davadan vazgeçilsin. Nasıl olsa herkesin mirastaki payı belli. Davaya devam edilmesi hoş olmaz. Madem avukatınız da davayı bıraktı. Hazır bir bahaneniz de var. Bu sebeple olayı kendi aranızda çözersiniz." demiştim. Bu sözleri dinlemeye başladığında Sabahattin Bey başlangıçta biraz tereddütlü davrandı ise de sonuçta, sözlerimde haklı olduğumu teyit etti. Ancak:

"Anlaşma olmazsa sizi tekrar ararım." diyerek ofisten ayrıldı.

Bayramı takip eden ikinci haftanın sonunda

tekrar görüştüğümüzde iki kız kardeşin tarafımıza verdiği avukatlık vekâleti ve dava dosyasındaki evrakın fotokopileriyle gelmişti müvekkilin eşi. Dosyayı incelediğimde dava dilekçesinde klasik anlamda yazılması gerekenler, yani "... taraflar murisin mirasçıları olup babalarından kalan gayrimenkuller anneleri ve diğer kardeşlerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunduğundan davacıların faydalanması da engellenmiş olmakla, ... adreslerinde tapuya kayıtlı gayrimenkullerin taraflar arasında aynen taksimi mümkün olmadığından mirasa konu malların satış suretiyle taksimiyle, muhakeme masrafları ve ücreti vekâletin de davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili..." yazıyordu.

Dosyanın ilk üç duruşması yapılmış, tebligatlar davalılara ulaşmış karşı cevap dilekçesi sunulmuş ve bazı tapu dairelerinden davaya konu yerlerle ilgili kayıt ve belgeler de gelmişti. Yalnız davayı davalılardan sadece Mahmut Bey takip etmekteydi. Bu şahıs ailenin en büyük çocuğu yani benim müvekkillerimin de ağabeyi idi. İlk karşılaştığımızda siması bana pek sevimli gelmiş ve klasik davacı davalı görüntüsü vermemişti zaten.

Muris Hızır'ın vefatıyla eşi ve çocuklarına; Rize'de fındık bahçesi, Çorlu'da üniversitenin kampüs alanı olarak planlandığı için istimlakına karar verilen, tapuda tarla olarak kayıtlı olsa da arsa niteliğindeki yer, İstanbul'un Sarıyer, Şişli, Kâğıthane, Eyüp ve Şile gibi ilçelerinde arsalar ve yine Kâğıthane ilçesinin Çağlayan semtinde 17 daireli bir apartman kalmıştı.

Mahkeme kendi adli yargı alanı dışında kalan yerlerdeki gayrimenkullerin fiili taksime uygun olup olmadığının tespiti, uygun değil ise kıymetlerinin takdiri için bulunduğu yer mahkemesine talimat gönderiyordu. Bu sebeple Şişli Adliyesi'nde dava açılmış olduğundan İstanbul dışındaki yerler açısından ilgili mahkemelere yazılar gönderildi. Tabii her bir yer için bilirkişi ve mahkeme heyeti yolluğu ödeniyordu. Toplamda bir hayli yükselen masraflar sebebiyle zaman zaman müvekkillere, bu işin anlaşmayla sonuçlanmasının daha faydalı olacağını söylüyordum.

Karşı taraftan davayı takip eden Mahmut Bey'le, duruşmalara gide gele, her bir celse için yarım saat ile bir saat arasında beklediğimiz için neredeyse ahbap olmuştuk. O beni davacıların avukatı ben de onu davalı gibi görmüyordum adeta. Bir de benden önceki avukatla yıldızı bir türlü barışmamış olduğundan benimle muhab-

beti bir başkaydı. Duruşma salonunda her ikimiz de kendi işimizi hakkıyla yapıyorduk gerçi. Benim taleplerimi hiç kabule yanaşmıyordu duruşmalarda. Tabii ben de onun dediklerine itiraz ediyordum hâliyle. Bir gün Mahmut Bey'e:

"Bu işi anlaşmayla neticelendirelim, ne dersiniz?" diye nabız yoklayıcı bir soru yönelttiğimde olumlu karşılık aldım.

"Neden olmasın bu davayı daha kaç yıl sürdüreceğiz. Evet, ben emekliyim, işim gücüm yok gelir giderim ama bir sürü de masraf oluyor sonuçta." dedi.

Tabii bu anlaşma görüşmelerinden önce bizimkileri de ikna etmemiz gerekecekti. Öyle ya sen hem davacıların avukatlığını üstlen hem de onların rızası olmadan davalılarla anlaşmayı düşün. Olacak iş mi yani? Zaten toplumda avukattan beklenen niza içerisinden yeni niza yani anlaşmazlık çıkartması değil mi be birader!

Öte yandan bizimkiler de avukat değiştirmiş olmalarına rağmen bir türlü davanın sonuca ulaşmadığını görüp sürekli masraf ödemekten de sıkdıklarından olsa gerek, anlaşma hususundaki telkinlerime daha fazla dayanamadılar. Sonunda "Tamam anlaşmaya biz de varız." dediler. Artık bizim anlaşma müzakerelerimiz başladı. "Davacı olduğumuza göre ne istiyoruz karşıdan, hele bir net olarak söyleyin bana." dediğimde müvekkil önce kendi aralarında bir iki görüştüler sonra benim de dâhil olduğum toplantıda talep listemiz netleşti.

- 1-Rize'deki fındıklıktan pay,
- 2-Kemerburgaz'daki bahçeden pay,
- 3-Çağlayan'daki binadan ikişer daire,
- 4-Çorlu'daki arsanın istimlak vaziyeti netleşmediği için şimdilik o konu kenarda duracak. Kamulaştırma halinde miras hissesi oranında pay
- 5-Şile'deki ormana yaslı olan arsanın deniz gören yerinden her bir müvekkile 250 metre kare arsa
- 6-Kâğıthane'deki iki dükkân
- 7- vs.

Tabii ben bu listeyi biraz da utana sıkıla Mahmut Bey'e duruşma için geldiği gün Şişli Adliyesi koridorunda uzattım. Gözlüklerini şöyle bir aşağı indirip okudu. Sonra gözlüklerini başına doğru kaldırıp çıplak gözle bir daha okudu. Sonunda olmaz anlamında başını salladı.

"Peki Mahmut abi, dedim. (Artık o bana Avukat Bey, Ben ona Mahmut Bey demiyordum.) Bizimkiler bundan daha aşağısını kabul etmek istemiyorlar bilesiniz."

"Neyse yahu dedi, bir de annem ve kardeşlerimle görüşeyim."

O annesi ve kardeşleriyle konuyu müzakere et-

tikten sonra, bizim ofiste toplanmak üzere telefonda mutabık kaldık. Nihayet toplantı tarihi geldi iş yerimize her iki müvekkil ile karşı taraftan kendi adına asaleten anne ve kardeşlerini de temsilen Mahmut Abi geldi. Oturduk çay içip sohbet ettik. Konuyu müzakere ederken ben şimdi bu iş anlaşmazlıkla neticelenir diye beklerken taraflar anlaşmaya bir adım daha yaklaştılar. Hatta bizimkiler daha önceden istemedikleri yeni taleplerini de bu görüşmede dile getirdiler ve ağabeyleri onları da kabul etti. Bu sebeple ben bilgisayar ekranındaki sulh protokolünü arada bir bizimkilerin lehine değiştiriyordum. Mahmut abimiz tam günündeydi anlaşılan, kız kardeşlerinin bir dediğini iki etmez hale gelmişti. Tabii olayın önceki aşamalarını bilmemiş olsam, yahu bunlar gerçekten davacı ve davalı mı idiler diye düşünceğim. Neyse sonuçta taraflar belli bir metin üzerinde anlaştilar. İş imza aşamasına kadar geldi. Mahmut Bey arada annesini ve kardeşlerinden sadece Yıldırım'ı arıyor ve ondan onay alıyordu. Anlaşma metnini beş nüsha olarak hazırladık. Birer tanesi bizim müvekkillerde, birisi bende diğer ikisinden birisi Mahmut Bey'de sonuncu da diğer davalılar adına annelerinde kalacak şekilde her bir isim için imza yeri açılarak yazılmış oldu. Hazır gelmişken müvekkiller ofiste imzaladılar. Ben de diğer davalıların imzasından sonra belgeyi imzalayıp o şekilde dava dosyasına sunacaktım. İki gün geçmişti ki bizim müvekkillerden Neslihan telefonla aradı.

"Bir isteğimiz daha var. Onu da anlaşma metnine ekleyeceksiniz Avukat Bey! Yoksa biz sulh olmayı asla kabul etmeyiz."

"Nedir o isteğiniz Neslihan Hanım?" dediğimde:

"Babamızın Kâğıthane Mezarlığında satın almış olduğu 5 kişilik aile kabristanından da iki mezar yeri, biri benim diğeri de ablamın olacak şekilde talebimiz var." Şaka mı yapıyorsunuz diyeceğim ama konu pek şaka götürür bir durum değil malum. Net olarak taleplerinin öncekilere ek olarak iki adet mezar yeri olduğunu öğrendiğimde, konuyu telefonla karşı tarafa izah etmektenense iki gün sonraki duruşmada karşılaştığımızda Mahmut abiye iletirim diye düşündüm.

Nihayet beklenen gün geldi ve Şişli Adliyesi'nin 3. katında yani sulh hukuk mahkemelerinin bulunduğu koridorda Mahmut abiyle karşılaştım. Kendisiyle hâl hatır ettikten sonra, muhababıma bu mezar meselesini aktardım.

Mahmut abi önce güldü, sonra biraz ciddileşti, başına sağa sola salladı. Sonunda:

"Vallahi Avukat Bey, kim önce ölürse girsin mezara. Mezara girmelerine engel olursam ben adam değilim!"

Ben de İtin Olim mi Abi?

● Lütfü Bilir

Yanılmıyorsam 1982’li yıllardı. Bu kadar çok televizyon kanalı yoktu. Hepsinin toplamı iki elin parmaklarından azdı. Hangi kanaldı şimdi tam hatırlamıyorum ama kanalın birinde, “Süper Boy” isimli bir dizi vardı. Haftada bir kez verilirdi. Süper Boy, “Süper Man”in gençlik versiyonuydu. Aynı Süper Man gibi omuzunda pelerini ile uçar, kötülerle mücadele eder, iyileri kurtarırdı. Süper Boy’un bir de köpeği vardı. O da pelerinliydi ve adı; “Süper Köpek”ti. Köpek de Süper Boy gibi uçar, Süper Boy’un, tabir yerindeyse “ayak işlerini” yaparak ona yardımcı olurdu. O tarihlerde çocuklar o diziyi (aynı çocukların sevgilisi “Kara Şimşek” dizisinde olduğu gibi) çok sevdikleri için kaçırmazlardı, onlarla birlikte biz büyükler de izlerdik. Çünkü o tarihlerde evlerde bir tane televizyon vardı ve henüz çoğunluğu da siyah-beyazdı. Böyle bir günde abimlerin evinde televizyon seyrediyorduk. Yeğenlerimden büyük olanı bize sürekli Süper Boy’un başlamasına ne kadar kaldığını sorup duruyordu, biz de: “On dakika kaldı, aha az sonra açarız.” deyip mevcut programı seyrediyorduk.

Nihayet beklenen zaman geldi ve biz Süper Boy’un oynadığı kanalı açtık. Yeğenlerim ve benim oğlum gözlerini ekrandan bir saniye bile ayırmadan Süper Boy’u seyrettiler. Onlarla beraber biz de tabii. Biraz sonra abimin büyük oğlu (altı yaşındaydı), annesinin başörtülerinin birini omuzuna atmış, çenesinin altından da düğümlemiş (yani pelerin yapmış) halde içeri girdi. Bizler birbirimize bakarak gülümserken annesi sordu:

“Oğlum bu ne hal?”

“Anne Süper Boy oldum.”

Biz hiç bozuntuya vermeden;

“Valla aynı benzemişsin, yakışmış da hani.” diyerek sevindirdik onu.

Yeğenim çıktı koltukların üzerine, oradan yandaki somyanın üzerine uçtu; somyanın üzerinden koltuğun üzerine, oradan yere; yerden tekrar yukarıya uçup duruyordu. Babası kızacak gibi oldu, ama biz kaş göz işaretiyle çocuğu rahat bırakmasını söyledik. Ve yeğenim bir sağa bir sola sıçrayıp duruyordu. Kendisinden iki yaş küçük olan kardeşi, biraz önce gözlerini bile

kırpmadan televizyonu seyrettiği gibi yine kocaman gözlerini ayırarak abisini seyrediyordu. Biraz sonra küçük kardeşinin:

“Abi” dediğini duyduk. Ama abisi duymadı. Belki de duydu ama o an çok meşgul olduğu için duymaz davrandı ve uçmalarına devam etti. Bu sefer küçük çocuk, annesinin başındaki örtüyü çekip eline aldıktan sonra ısrarlı ve biraz daha yüksek bir sesle;

“Abiiii!” deyince bizimki duydu. Bulunduğu koltuğun üzerinden aşağıdaki kardeşine bakarken biraz da uçuşunu kesintiye uğratmasının kızgınlığı ile ilgili olsa gerek, sert bir edayla:

“Ne vaaar!” dedi.

Bizim ufaklık, az önce annesinin başından çekip aldığı pelerini abisine göstererek:

“Bak benim de pelerinim var.’ dercesine, yalvaran bir sesle:

“Ben de itin olim mi abi?”

Abisi birkaç saniye düşündükten sonra;

“Olmaz.” dedi ve yine uçmalarına devam etti.

O anda ufaklığın gözlerindeki çaresizliği, hayal kırıklığını görmeliydiniz. Sanki dünyası yıkılmıştı. Abisi kendisine “iti” olmayı bile layık görmemişti.

Sevgili okuyucular, birinin ya da ikisinin de yaptığını yanlış bulabilirsiniz. Ya da, şu çocukluk ne güzel şey diyerek gülüp geçebilirsiniz. Onlar bunu çocukken yaptıkları için hoş görürüz, güzel bir anı olarak hatırlar ve anlatırız. Ama büyüdükten sonra da bu televizyon denen şey, bize buna benzer şeyler yaptırıyorsa başımızı iki elimizin arasına alıp düşünmemiz gerekmez mi? Yani oradaki hayali ve gerçek dışı karakterleri kendimize örnek alıp onların hitap tarzlarını ve kullandıkları kelimeleri ‘mal bulmuş mağribi’ örneği baş tacı edip en yakınımızdakilerin konuşma ve davranış edebinden uzaklaşıyorsak, “iti” olmaktan herkesi tenzih ederim ama “kölesi” olmaya doğru yol aldığımız gerçek değil mi?

Zarfta Unutulan Mektup (İncir Koması)

● Osman Gazi Turaç

“Acılar paylaşıya paylaşa azalır.” demiş rahmetli Yılmaz Güney. Bilmem yalanta bilmem essah. Gamı gaseveti nasıl atacağımızı bilmediğimizden... En iri taşlara kafamızı yaslayıp kepkepi çıkıyor gibi tık tık vurmaya da gasevetten bir çinke kopacağı yok. O hâlde sıkıntının üstüne üstüne gidip onu ürkütmeye çalışmaktan başka çıkar yol da görünmüyor.

Nostalji olsun diye bu hafta sonu Kırmacıli eyaletine gittim. Eyaletin Amerikan Büyükelçisi Selim telefon etti. Eve vardık. O Coşkun'lara has ve hocaya rahmet okutacak bekleyişten sonra nihayet arabaya atlayıp Ahmet A'yı da alarak yola koyulduk. Az gittik, uz gittik; dere tepe düz gittik. Yazın şiddetli yağışlar ve bir kaç camızın Yeniköy civarında Ceyhan Nehri'ne girmesi sonucunda taşan nehir köprüünün iki bacağını kepittiğinden yol güzergâhı sizin eyaletten geçmeye başlamış ve uluslararası statü kazanmış. Kadırlı'yı Osmanlı'ya bağlayan yol, eski ham yolu bir İtalyan şirketine ihale etmişler. Katıran dökülen yerlerin bir kısmına asfalt dökülmüş, geri kalan kısımları ise süratle yapılmaya çalışılıyor.

Hediöner aşireti uluslararası yolun kendi kıyılarında geçtiğini belgelendirdiğinden, Kırmacıli'nin hemen alt geçesinde asfalt bitiyor. Neymiş efendim; Hemite'ye kadar olan yol tarla yolu olarak gözüktüğünden bu yolla uğraşmanın devleti boşa zarara sokmaktan başka bir işe yaramadığına devlet erkânını kandırarak karar verdirtmişler. Coşkun kardeşlerin mini istişare toplantısında kulaklarıma şu kelimeler misafir olmuştur. “Bizim burada adam yok, elini uzatsan tutabileceğin kadar yakın bir mesafeyi asfaltlatmamak adamsızlıktan kaynaklanıyor.” gibi eflî püflü kelimelerle vakti öldürmekte pek mahirler. İşte eyaletinizin ahval ve şeriatı bu durum üzerinde olmasına rağmen hiç kimsenin damarlarındaki asil bozdoğan kanı gürp gürp atmaya bu olayın üzerine gitmiyorlar.

Gelelim bizim konumuza. Köye ne için gittiğimi biliyorsun. Ya evkaftaki memuriyetimizden arka cephemize bir depik yeyip şutlanacaksınız ya da bir hafta sonuna getirip adam gibi incire yumulacaksınız. Coşkunlar mahallesine gelmez ilk işimiz babayın diktığı incire dalmak oldu. Selim bir taraftan ben bir taraftan ve dahi babanızın uzun boy avantajını kullanarak yeten

bölümün incirlerini midemize indirerek birazcık olsun incirsememizi gidermeye çalıştık. Öyle yemeğine kadar o incir senin bu incir benim ye Allah ye... Öyle yemeğinde canım bulgur pilavı, yanında hıyar cacığı ve kuru fasulye ve acılı turşu. Bir ölmüşüz bir ölmüşüz ki sorma gitsin. Coşkunların sünnetini uygulamak zorunda olduğumu hissettim.

Sizin evin çardağının üstüne hayma yapılmış. Onun altında bir güzel öyle uykusuna yattım. Kalktığımızda gözümüzü yine incirle açtık. Vakit ikinci olduğunda, sülalenize has o hele “gidersin zahar, gittiğin yerde ne var” gibi klasik söylemlerle misafiri yerine mihlamak yok mu? Mihlandık kaldık işte. Yata yata yanımız delinmeden bir incir faslı daha yaptık. Bu arada Süleyman emmin, bildircin avlamak için bizi yazıya götürdü. İçimden inşallah bir tane dahi vuramadan döneriz diye geçiriyordum, bir yandan da bu Süleyman emmin nasıl uçarı kaçarı vuruyormuş diye de merak ediyordum. Tam bu esnada iki tanesi önümüzden porttu. Bir kez ateş etti. Tık yok. Bir müddet motorla yazıda tur attık. Biraz turladıktan sonra önümüzden iki tanesi fırlamaz mı? Sülemen emmin yaradana sığınıp tetiğe dokunduğunda ikiciğini de birden yere düşürdü. Bir saat içinde yedi bildircin vurdu. Selim'le ben her bildircin vurduğunda seyirtip bildircinleri topladık. Bereket versin mermimiz bitti, yoksa yazıda bildircin koymayacaktık herhalde.

Akşam yemeğini yeyip yola koyulacağız düşüncesiyle arkadaşlara bakıyorum arkadaşlarda tık yok. Yine aynı teraneler “Gidip de ne yapacaksın. Yarın Pazar...” gibi klasik söylemleri tekrar etmeye başladılar. Selim en kelli fellileri diye düşünüp birkaç kez işmar ettim. Sonunda dayamayıp yarım ağızla hadi gidek deyince içime sinmedi. O gece orada kaldık. Düşümde evlendim ama gerdeğe girmedim. Sabah on sularında dönüş hazırlığı yapacağız, millette yine aynı uyusukluk... Akşama giderik diyorlar. Akşam olunca sabah giderik diyeceklerini adım gibi bildiğimden otostop yaparak gitmenin en hayırlısı olacağını Selim'e anıştırmak zorunda kaldım. Selim baktı ki niyetim ciddi. Gidek diye ayağını sizin o koca çama dayadı. Ahmet A ve diğer emmilerinle vedalaştık. Tam yola çıkacağımız zaman Ahmet A “Nereye gidiyorsunuz ben de gidecektim?” demez

mi? Sinirlerim iyice gerilmeye başladı. Altına bir sandalye çaktı bizi seyrediyor. Ula Ahmet A bin de gidelim diyoruz. “Ne aceleniz var? İncir toplattırıyorum giderik zahar.” diyor. Yarım saat Ahmet A’nın incir toplatmasını bekledik. Neticede yola koyulduk amma bir daha Coşkunların arabası ile gitmemeye yemin ettim.

En temizi ya bisikletle gitmek ya da Ali Ataş’ı kandırıp onunla gitmek... Bundan sonra öyle yapacağım. Sülemen emmin dört adet bildircini Selim’le bana verdi. Gaza basıp Osmaniyeye geldik. Akşam bildircin kömbesi yemek için anandan söz aldık. Evinizden güç bela ayrıldıktan sonra tekkeyi açtım. İkindiye doğru Selim geldi ve akşama doğru size gittik. Vardığımızda bildircin kömbesi hazır. Yanında yüzük mü burma mı adını bilmediğim bir çorba da var. Yumulmayıp da ne yapalım? Yumulduk elbette. Yemekten sonra evden yine zor ayrıldım. Tekkeye geldiğimde Ali Ataş gelmiş, gelirken de ayva getirmişti. Ayvayı yiyince şeklim şemalim değişmeye başladı. Muhabbet ediyoruz ama keyfim yok. Derken ihtiyaç hâsıl oldu. Büyük caminin VeCe’sine zor attım arkamı. Arka tarafımız elden çıkmış. Gidişat iyi değil. Ali Ataş izin isteyip gitti, biz kaldık tek başımıza.

Arı Sineması’nın oradan dikin aşağı inerken körolası ihtiyaç birden nüksetmez mi? Bereket versin Ünalların mağazasının yanında bir çeşme var, oraya zor attım kendimi. Baktım ki ön tarafımız da elden çıkmış. Önü tutsak arka, arkayı tutsak ön gidecek. En temizi arkayı sağlama, önü boşa almak dedim ve öyle yaptım. Ayaklarım zangır zangır titriyor. Çeşmenin havuzu biraz geniş olsa içine girip çimeceğim amma saplıcan olurum endişesinden bundan da vazgeçiyorum.

İncir komasına girmişim. Şu anda her iki cep hemde de bir rahatsızlığım yok ama devamlı karnımın içinden faks sinyalleri geliyor. Ayaklarımın zangırsıtı biraz da olsa devam ediyor. Bu rahatsızlığım birkaç gün böyle devam ederse bu yılki incir sezonunu kapatmış olacağım. Vaziyetimde herhangi bir değişme yok, marolumun dağınıklığı aynı şekilde devam ediyor. Ötede rahat ederiz inşallah. Bu dünya hürüleri bize göre değil emmolu, inşallah ötedeki hürülerle sefa süreriz.

Muhtemelen 1996’nın bir yazında

Siciliniz Kabarık

● Hüseyin K. Ece

Güzele çirkin, aka kara derken arkadaş
Yanlış karar verdiniz, çok kabahat ettiniz

Şirin’e Ferhat yakışır, kadir bilene göre
Siz ise şu uyuzu, ah ah, Ferhat ettiniz

Bak yâren meclisine yakışan hoş sohbettir,
Boş lakırdı ettiniz, boş nakarat ettiniz

Bir asilzâdeye bir hayta yakışır mı bak;
Söyleyin bu adamı, nasıl damat ettiniz

Bu bahçenin tatlı meyvası vardı, yanlış
Aşı ile armudu ekşi ahlat ettiniz

İnsana yakın olan kalb aha şuradadır
Gafilce, kendinize onu serhat ettiniz

Taşları bağladınız yaramazı bol köyde,
Velâkin köpekleri hepten azat ettiniz

Emâneti sattınız, sözünüzü attınız;
Uzak durun, defolun, işi berbat ettiniz

Kadrolu Muhtar/on dört (Düğün Dernek)

● Mehmet Pektaş

Kendimizi define işine verince köyün gündeminden biraz uzak kalmıştık. Korona virüs memleketimize yayılmaya başlayınca Serkan ailesinin yanına dönmek zorunda kaldı. Biz de köydeki yaşantımıza döndük. Tırı Mahmut'un bir oğlu vardı: Nuri. Oğlan hık demiş Mahmut'un burnundan düşmüştü. Nerde ne konuşacağını bilmez, patavatsızın önde gideni; geçimsiz, müsrif, beceriksiz... Tip desen o da yok. Nuri askerden geldikten sonra Mahmut benim yanıma geldi.

"Benim oğlana bir kız bulalım." dedi.

"Beni karıştıрма." desem de çoğu yere onunla birlikte gitmek zorunda kaldım.

Hem bizim köyde hem civar köylerde çalmadık kapı bırakmadık. Oğlanın huyu suyu bir yana kısmeti mi bağlıdır, nedir? İki defa söz kestik, ikisi de bozuldu. Sonra dağ köylerinden bir kız bulup nişanladık. Bir ay geçti geçmedi, kız nişanı attı. Yine başladık kapı kapı dolaşmaya, sonunda Nuri gibi birkaç defa nişan atmış bir kız bulduk. Kız tam bir erkek Fatma. Biz evlerine vardığımızda tarla sürmeye gitmiş. Kızın yaşlı anasıyla babası bizi karşıladı. Maskemi iyice yukarı çektim. Maske takması için Mahmut'u da dirseğimle dürttüm, oralı olmadı. Avluyu geçip tahta merdivenlerden üst kata çıktık. Evin her yeri toz içinde, sağda solda örümcek ağları var. Belli ki kızın ev işleriyle hiç arası yok. Az sonra traktörün sesini duyduk. Sonra da merdivenlerden bir gümbürtü geldi. Gümbürtüyü gür bir ses bastırdı:

"Ana yemek hazır mı karnım çok aç?"

Koca karı hemen yerinden kalkıp odadan çıktı.

Koca herif:

"E sizin köyde ne var ne yok?" diye lafı değiştirmeye daha doğrusu dikkatimizi başka yöne çekmeye çalışıyordu.

"İyilik güzellik." dedim.

Dışarıdan koca karının sesi geliyordu:

"Sus kızım sus, dünürçüler var içerde."

"Dünürcü mü kimmiş, bir görelim bakalım."

"Dur kızım üstünü değiştir hele. Bu halinle..."

Koca karı lafını bitiremeden kapı pat diye açıldı içeriye kafasında kasket, ayağında şalvarla alamet gibi bir kız girdi.

"Selamünaleyküm ağalar." diyerek bağdaş kurup karşımıza oturdu. İsteklerini bir bir sıraladı.

"İşinize gelirse getirin oğlunuzu göreyim. Yok işinize gelmezse işte kapı." dedi.

Ben yerimden kalkmak için yekindim. Mahmut eli ni bacağıma koyup:

"Otur hele muhtarım, bu iş olacak gibi." dedi.

Ben hayretle Mahmut'a bakarken o gülümsüyordu. Evden ayrıldıktan sonra Mahmut'a:

"Oğlum sen delirdin mi? Bu kızdan eş olur mu?" dedim. Mahmut'un keyfi yerindeydi.

"Valla Muhtar'ım, çivi çiviye söker. Bizim oğlanı adam etse etse bu kız eder." dedi.

Ertesi gün Nuri'yi de alıp kızın köyüne gittik. Kız bu defa gübre atmaya gitmiş. Bekledik, geldi. Kızla oğlanı bir odada baş başa bıraktık. Çok geçmeden ele ele çıktılar. İkisinin de yüzü gülüyordu. Onların güldüklerini görünce bizim de neşemiz yerine geldi. Mahmut işi uzatmak istemiyordu. Süre ne kadar uzarsa işin bozulma riski o kadar fazlaydı. En iyisi bir an önce düğün dernek edip gençleri baş göz etmektir. Bir hafta içinde nişan taktık. Harman sonunda düğün yapma kararı alındı, tarih belirlendi.

Mahmut hemen hazırlıklara başladı. Evdi, eşyayı, gelinlikti, kıyafetti derken zaman su gibi geçiyordu. Bu arada korona virüs tehlikesi büyüyordu. Peş peşe yasaklar gelmeye başladı. Durum günden güne ciddileşiyordu. Mahmut'un yanına vardım:

"Mahmut şu işi biraz ertelese mi?" dedim.

"Biz düğünü yapmaya virüs mirüs kalmaz Muhtar'ım sen merak etme." dedi.

Günler haftalar geçiyor, Mahmut'un hazırlıkları tüm hızıyla sürüyordu. Gelinin elinden el işi gelmediğinden köyün kadınları harıl harıl çeyiz hazırlıyordu. Şimdilik bizim yapacağımız fazla bir iş olmasa da ara sıra Mahmut'un yanına gidip geliyorduk. Ben her fırsatta Mahmut'u virüs riskine karşı uyarıyordum.

"Aman Mahmut, her gün televizyonlarda görüyoruz, fazla insan davet etme. Şöyle bir iki saatlik küçük bir merasim yapalım yeter." dedim.

"Olur mu öyle şey Muhtar'ım? Bir evin bir oğluna yakışır mı hiç? Yapmışken anlı şanlı düğün yapacağım." dedi.

"Bak Mahmut iş ciddi, aklını başına al. Hem öyle büyük merasimler izin de yok." dedim.

Mahmut başını öylesine salladı:

"Tamam tamam sen merak etme." dedi.

"Aman Mahmut, köyün dışından kimseyi davet etme." dedim. Umursamaz bir tavırla:

"He he ben de öyle düşünüyorum zaten kendi aramızda." dedi.

Düğün günü iyice yaklaşmıştı. Bir akşam Mahmut telefon açtı, davetiyeleri yazmak için çağırıyordu. Kalktım, gittim. Nuri beni kapıda karşıladı, birlikte

içeri girdik. Bir de baktım ki odanın her tarafı zarf ve davetiye, Mahmut önüne bir sehpa çekmiş, liste yapıyor. Lap Osman'la, Çullu Yusuf zarfların üzerini yazıyor. Mahmut beni görünce hemen ayağa kalktı, bir şey dememe fırsat vermeden:

“Gel gel otur şöyle, eksik kimse var mı bir bak?” diyerek beni sehpanın başına oturttu. Önüme listeleri koydu.

“Oğlum bu ne? Kaç davetiye bastırdın sen?” dedim.

“Bin beş yüz...” dedi. Nuri oradan atladı:

“Baba ben sana iki bin bastırardım, dedim. Bak Muhtar emmim de az buldu.” dedi. Mahmut:

“Az mı? Matbaacı yetmezse telefon et, bir günde basarız, dedi. Arayayım mı?”

İçimden bir “La havle” çektim.

“Ulan Mahmut sen televizyon izlemiyor musun? Her tarafta virüs var.” dedim.

“Muhtarım sen de amma pimpiriklisin virüsün bizim köyde ne işi var?” dedi.

“Lan hani kendi aramızda yapacaktık, köyün dışından kimseyi davet etmeyecektin.” diye çıktım. Lap Osman ne anladı bilmiyorum.

“Muhtar’ım sen canını sıkma, köylüye davetiye vermeye gerek yok. Bir okuyucu çıkarırız kapı kapı dolaşır herkesi davet eder, imama da deriz camiden anons eder olur biter.” dedi. Mahmut:

“Kendi aramızda zaten muhtarım, baksana listelere, hiç yabancı yok.” deyip cebinden birkaç liste daha çıkardı.

“Mahmut, Allah sana akıl fikir versin başka bir şey demiyorum.” dedim.

Mahmut’u düğün telaşı sarmıştı, söylediklerim bir kulağından giriyor diğerinden çıkıyordu.

“Hadi hadi muhtarım vakit dar. Sen listeleri kontrol et. Biz de zarfların üzerini yazalım.” dedi.

O gün sabaha kadar zarfların üzerine davetlilerin isimlerini yazdık. Köy köy, mahalle mahalle zarfları ayırdık. Çullu Yusuf’la, Lap Osman kanepelerin üzerinde uyuyup kaldılar. Ben sabah ezanı okunurken evime gitmek için müsaade istedim. Mahmut beni yolcu ederken:

“Muhtar’ım şimdi sen eve gidince yatarsın, arabanın anahtarını bırak da seni rahatsız etmeyeyim.” dedim.

“Ne anahtarı Mahmut?” dedim.

“Bu kadar zarfı nasıl dağıtacağım?” dedi.

“Bin beş yüz kişiyi davet ederken düşünseydin Mahmut. Hem sen araba almıyor muydun?” dedim.

“Valla düğün işi çıktı, çok masraf ettim. Düğün olmasa alacaktım.” dedi. Anahtarı gönüllü gönülsüz Mahmut’a verip evin yolunu tuttum.

Birkaç gün sonra Mahmut arabayı evimin avlusuna çekti. Ben damda oturmuş çay içiyordum. Aşağıdan

seslendi.

“Muhtar’ım çok sağ ol. Anahtar arabanın üstünde kalsın, bana gece gündüz lazım olursa seni rahatsız etmeyeyim.” dedi. İçimden arabayı satmayınca senden kurtuluş yok diye geçirdim. Sonra ayıp olmasın diye dil ucuyla:

“Olur, olur. Gel çay içelim.” dedim. Hemen koştu geldi. Çaylarımızı yudumlarken usulen sordum:

“Mahmut’um sağa sola gidip geliyorsun maskeni tak.” dedim.

“Tamam, tamam.” dese de hiç oralı değildi.

“Eksik bir şey kaldı mı? Düğün günü iki ayağımız bir pabuca girmesin.”

Mahmut çayını höpürdeterek:

“Çok şükür Muhtar’ım, çoğu bitti azı kaldı. Şu oğlanı kazasız belasız bir baş göz edersem benden mutlu insan bulunmaz.” dedi.

“Hayırlısıyla bir hafta kaldı. Nikâhta keramet vardır, bakarsın gelin hanım Nuri’yi adam eder.” dedim.

“İnşallah, davulla zurnayla gelini aldığımız günü de görürüm.” dedi.

Ben Mahmut’a sade bir düğün yap dedikçe o inadına tersini yapıyordu. Şimdi de davuldan zurnadan bahsediyordu. Bir şey demeyeyim dedim ama içim içimi yiyordu:

“Mahmut yine de sen bilirsın ama çalgıcı tutmasan iyiydi. Biliyorsun virüs var.” dedim.

“Müziksiz olur mu Muhtar’ım, el âlem ne der?” dedi. Diyecek bir şey bulamıyordum. Laf olsun diye:

“Kimi tuttun?” dedim.

“Daha tutmadım da Abdal Kara Ali’yi tutacağım. Bizim köyün düğününü hep o etmiyor mu zaten? Aklıma gelmişken bir arayayım.” dedi. Sonra vazgeçti:

“Muhtarım bu iş telefonla olmaz kalk ilçeye varalım, Abdal Kara Ali’yle yüz yüze konuşalım.” dedi. Mahmut çalgıcı tutmaya zaten kararlıydı. Onu kararından döndürmem mümkün değildi. Hiç olmazsa Abdal Kara Ali’ye sahneye kimseyi çıkartma, sosyal mesafeye dikkat et, maskesizleri uyar diye tembih ederim, diyerek Mahmut’la gitmeye razı oldum. Arabaya binerken: “Maskeni tak.” dedim. Cebinden kirli bir maske çıkarıp taktı.

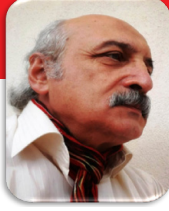
“Oğlum sen altı aydır maske takıyorsun ama bu kardeşin on beş senedir takıyor.” dedi.

“Ne zamandır takıyorsun bilmem ama masken on beş sene önce alınmış gibi.” dedim.

“İnanmazsan inanma.” dedi.

“Mahmut altı ay önce virüs yoktu ki maske takalım.” dedim.

“Ben samanlığa saman atarken hep takarım bu mereti. Bu maskeyi de geçen sene harman zamanı almıştım. İyi ki atmamışım bak şimdi işe yarıyor.” dedi.

Çıksın Çıkmasın

Tacettin Şimşek

Tayyib Atmaca

Taş atıp atmacanın kanadını kırmışım
Yarayı sarmak için pembe karanfil gelsin
Say ki Kurtdereli'nin defterini dürmüşüm
Haber sal da karşıma Adalı Halil gelsin

Sen sözünü söylersin yarın çeker gidersin
Senden sonra gelene baba borcun ödersin
Gün gelince toprağa ekilecek bidersin
Asılların yerine bir tek asil gelmesin

Taş yarası yara mı bir tomurcuk gül attın
Gül bülbülün derdinde karanfil de gelmesin
Duyduğumda şaşırdım kime mesel anlattın
İbrahim çabuk gelsin ama Halil gelmesin

Manayı dizginledin sözü getirdin dize
Dereden yola çıktın vardın açık denize
Şuara meclisiyiz bizim meclisimize
Ne şeytan adım atsın ne Ebu Cehil gelsin

Rüyası olanların gönül yormaktır işi
Bu bir atışma değil duygu alışverişi
Nef'inin aradığı "ayinesi saf" kişi
Kadim dost güzel insan gerçek ehilidil gelsin

Can çarpıyor sığmıyor kemikten kafesine
Kara inci Bilal'in göğü vuran sesine
Önderimin açtığı sancağın gölgesine
Yetim yoksullar gelsin Ebu Cehil gelmesin

Hayal varsa kurarsın rüya varsa görürsün
Gam damına yazın kar yağdığında kürürsün
Gözün yumup menzile Yunus gibi yürürsün
Eğri söz ocak yıkar na ehilidil gelmesin

Kökünü kazımalı temelsiz şüphelerin
Hangisinde yer aldın savaştan cephelerin
Dünyayı kana boğan kansız Ebrehelerin
Üzerine elli bin yüz bin eabil gelsin

Eleğini asmışsın elemenden ununu
Âdem ile Havva'nın sorgulama sonunu
Muhabbet dediğimiz âdetullah kanunu
Der ki: Her kalp bir başka kalbe mukabil gelsin

Tarih boyu mazlumun yanında yer almışım
Yalnız bu gidişata şaşırmışım kalmışım
Beş vakit kuşlarımı Celal'ime salmışım
Önce şimşekler çaksın tek eabil gelmesin

Değirmenden getirdim unum var yok eleğim
Henüz yettim diyemem belki biraz keleşim
Şimdi polen toplarım bir gün dolar küleşim
Kalbi kalp olanlarla kalp mukabil gelmesin

Zalim nefret büyütsün biz muhabbet güdelim
Bu tarih yangınından söyle nere gidelim
İnsana kıyanlara gel beddua edelim
Müstahak olanlara hemen Azrail gelsin

Doya doya içtin mi yalnızlığın zehrinden
Yüze yüze geçtin mi şanlı Cahan nehrinden
Altın gümüş vadisi Gümüşhane şehrinde
İster misin sofrana kömeyle pestil gelsin

Önce biz nefsimizi bir terbiye edelim
Sonra zulmü sermeye her gün talim edelim
Yetmiyorsa gücümüz kimden kime gidelim
Henüz hazır değilim koy Azrail gelmesin

Göbeğimi geçen su derya olur gözüme
Ancak sahip çıkarım vermiş isem sözüme
Ekim gelsin salayım Maraş bertiz üzümü
Talat turşuya vursun köme pestil gelmesin

Şimşek'e kim güvenir, Atmaca'yı kim tanır
Yıldızlar selam durur gün ışığı kıskanır
Herkes derin uykuda uyarım kim uyanır
Sûra üflemek için bence İsrail gelsin

Bu Babil kulesinde söyle beni kim anlar
Payıma düştü bugün Atmacalı zamanlar
Ben Mevlana meşrebim eşiğime insanlar
İsterse sefil gelsin isterse asil gelsin

Elim kolum bağladın çekildin bir kenara
Ya Şimşek ya Atmaca düşecek derkenara
İki metre kazarlar belki bir yer kenara
Demek düşmez haddime yok İsrail gelmesin